

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Filipa Dienstbiera a soudkyň Veroniky Juříčkové a Jiřiny Chmelové ve věci žalobce: **J. B.**, zastoupeného JUDr. Danielem Vidunou, LL.M., advokátem, sídlem Palackého 715/15, Praha 1, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 9. 2023, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 6. 2024, č. j. 34 Ad 23/2023-33,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 6. 2024, č. j. 34 Ad 23/2023-33, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí žalované ze dne 12. 9. 2023, č. j. X, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti částku **3 146 Kč** k rukám jeho zástupce JUDr. Daniela Viduny, LL.M., advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná zamítla žádost žalobce o zvýšení starobního důchodu o částku za vychované děti podle § 34a zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, s tím, že nebyly splněny podmínky čl. II zákona č. 323/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších

předpisů. Následně žalovaná shora označeným rozhodnutím zamítla i námitky žalobce proti rozhodnutí o žádosti a potvrdila je.

[2] Následnou žalobu Krajský soud v Brně zamítl, neboť žalobce neprokázal naplnění všech podmínek pro přiznání nároku na výchovné, konkrétně nevyvrátil domněnku, že o děti v největším rozsahu pečovala jeho manželka.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost.

[4] Krajský soud své rozhodnutí opřel o totožné argumenty jako žalovaná, přičemž jejich závěry nevyplývají ze zákona a ve svém důsledku by vedly k závěru, že péči o dítě v rozsahu minimálně 10 let (jak požaduje § 34a ve spojení s § 32 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění) by mohl splnit jen málokdo. Ze zákona neplyne možnost přiznat výchovné pouze osobě, která o dítě pečovala celodenně, osobně, nejlépe v době od narození dítěte do jeho čtyř let, a navíc jen pokud tato osoba čerpala mateřskou, respektive rodičovskou dovolenou, tj. nebyla výdělečně činná, a tedy výchova dětí musela mít závažný dopad do její pracovní kariéry.

[5] Stěžovatel dále nesouhlasí s nutností zkoumat v každém případě naplnění podmínky péče v největším rozsahu. S ohledem na text zákona to není třeba, zemře-li jiná osoba, která by mohla uplatnit nárok na výchovné za výchovu týčů dětí. Teprve v případě uplatňování nároku více osobami, jež splňují primární podmínku péče minimálně po dobu 10 let, je namístě zabývat se rozsahem péče. Dle stěžovatele bylo úmyslem zákonodárce zabránění zvýšení procentní výměry starobního důchodu několika osobám současně. Není zde namístě vyvracení domněnky, že za osobu, která o dítě pečovala v největším rozsahu, je považována osoba, které byl stanoven důchodový věk se zohledněním vychovávaných dětí. Podmínkou snížení důchodového věku u žen není péče v největším rozsahu ani celá řada dalších podmínek, které jsou extenzivně dovozovány (celodenní péče, péče v období do 4 let dítěte apod.).

[6] I kdyby bylo v případě stěžovatele třeba pro přiznání výchovného současné splnění podmínky jak osobní péče o dítě ve věku do dosažení jeho zletilosti, tak podmínky osobní péče v největším rozsahu, jak dovozuje krajský soud, pak stěžovatel namítá, že je splnil a prokázal.

[7] Žalovaná stěžovatele vyzvala k prokázání skutečností, jejichž splnění není zákonem vyžadováno, konkrétně k doložení, jakým způsobem byla z důvodu péče o děti negativně ovlivněna jeho pracovní kariéra, a dále k doložení toho, kdo osobně a celodenně pečoval o děti do jejich čtyř let věku. Žalovaná i krajský soud opakují genderovou neutrálnost aplikované právní úpravy, a tedy posuzování podmínek nároku shodně u žen i mužů. Tak tomu ale zjevně není. Zatímco ženám je nárok na výchovné přiznán automaticky, prakticky jen na základě čerpání mateřské dovolené (což muž ani nemohl), muž je povinen prokazovat, v čem jeho péče o děti spočívala a jak se projevila v jeho profesním životě. K uznání nároku je muž na rozdíl od ženy povinen zajišťovat péči nad rámec obvyklého způsobu řádné péče, přestože je na druhou stranu poukazováno na povinnost obou rodičů o děti pečovat a zajišťovat jejich výchovu.

[8] Dále nebyl vůbec brán zřetel na prohlášení dětí stěžovatele ani na jeho prohlášení, že výchovu dětí v zákonem požadovaném rozsahu a po stanovenou dobu zajišťoval,

pokračování

přestože podle § 84a zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, se výchova dítěte prokazuje čestným prohlášením. Důvodné pochybnosti o naplnění podmínky péče v největším rozsahu právě stěžovatelem krajský soud spatřoval pouze v obecných tvrzeních bez přihlédnutí ke konkrétní stěžovatelově situaci. Není jasné, z jakého důvodu nebylo k vyvrácení pochybností dostatečné prohlášení samotných stěžovatelových dětí.

[9] Dle vyjádření **žalované** byla hlavním důvodem zavedení výchovného kompenzace výpadku příjmů nebo významného snížení příjmů z důvodu péče o děti, což v případě žalobce nenastalo. Jak uvedl krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku, právní úprava nezakládá automatický nárok na přiznání výchovného další pečující osobě pro případ, že první pečující osoba o výchovné nepožádala, či jí nemohl být starobní důchod o výchovné navýšen např. z důvodu jejího úmrtí. Nárok na výchovné je vázán na splnění podmínky osobní péče v největším rozsahu. Dle výsledků šetření v rámci řízení o námitkách o děti v největším rozsahu pečovala jejich matka. Žalovaná nesporně, že se žalobce významnou měrou podílel na výchově dětí, nebylo však prokázáno, že by se v relevantním období (od narození dětí do jejich zletilosti) oproti M. B. rozsah jeho péče o děti jakkoli vymykal obvyklému způsobu řádné společné péče rodičů o dítě. Z nárokových podkladů žalobce v období od narození dětí do jejich zletilosti neplyne pokles jeho vyměřovacích základů a z čestných prohlášení dětí plyne pouze osobní péče žalobce nejméně po dobu deseti let do jejich zletilosti, což žalovaná nezpochybňuje, avšak považuje ji za povinnost rodiče vůči dětem v rámci řádné společné péče mimo pracovní dobu.

[10] Žalovaná je povinna postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a žalobce má povinnost poskytnout veškerou potřebnou součinnost. V řízení o žádosti leží důkazní břemeno primárně na žalobci. Je tedy na něm, aby nejen tvrdil, ale i prokázal zajišťování osobní péče o děti v největším rozsahu. Závěru žalované o neprokázání naplnění všech podmínek pro přiznání nároku na výchovné krajský soud přisvědčil. Rozhodnutí žalované ani napadený rozsudek přitom nelze považovat za nezákonné ani nepřezkoumatelné.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud shledal splnění podmínek řízení a přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů a ověřil při tom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[12] Kasační stížnost **je důvodná**.

[13] Rozhodnou otázkou v nyní projednávané věci je, zda je pro přiznání výchovného, resp. shledání *péče v největším rozsahu*, nezbytné, aby u pečující osoby nastaly rovněž důvody ke kompenzaci na možném výdělku, např. z důvodu snížení příjmů nebo omezení kariérního růstu.

[14] Shodnou otázkou se Nejvyšší správní soud zabýval v nedávném rozsudku ze dne 12. 3. 2025, č. j. 10 Ads 271/2024-35, jehož závěr (citovaný níže) lze plně aplikovat i na nyní projednávanou věc.

[15] Podle čl. II zákona č. 323/2021 Sb., body 1 a 3 platí:

1. Starobní důchody přiznané ode dne, který spadá do období před 1. lednem 2023, se zvýší o 500 Kč měsíčně za každé dítě, které pojištěnec vychoval, od splátky důchodu splatné v lednu 2023, jsou-li splněny podmínky stanovené v bodech 3 až 5; toto zvýšení náleží k procentní výměře starobního důchodu.

3. Podmínky výchovy dítěte se pro účely zvýšení podle bodu 1 posuzují u všech pojištěnců podle právních předpisů účinných ke dni, od něhož byl starobní důchod přiznán, pokud se dále nestanoví jinak; tyto podmínky platí i v případě, že o dítě osobně pečoval muž. Výchovu téhož dítěte nelze pro účely zvýšení podle bodu 1 současně započítat více osobám. Vychovávalo-li totéž dítě více osob, přihlíží se k výchově dítěte jen u té osoby, která o dítě osobně pečovala **v největším rozsahu**; to platí i v případě, že u téhož dítěte byla jeho výchova zohledněna při stanovení důchodového věku ženy.

[16] Podle čl. II bodu 4 zákona č. 323/2021 Sb. věty první platí, že pokud byl důchodový věk stanoven se zohledněním vychovaných dětí, zvýší se starobní důchod o tzv. výchovné bez žádosti; za vychované dítě se pro účely přiznání výchovného považuje dítě, k jehož výchově bylo přihlédnuto při stanovení důchodového věku. Podle čl. II bodu 5 zákona č. 323/2021 Sb. pak platí, že pokud se nepostupuje podle bodu 4 (přiznání výchovného bez žádosti), zvýší se starobní důchod o výchovné na základě písemné žádosti podané na předepsaném tiskopisu. V případě starobních důchodů přiznaných před 1. 1. 2023 lze žádost podat nejpozději do 31. 12. 2024.

[17] Stěžovateli byl starobní důchod přiznán v období do 31. 12. 2022. Naplnění podmínky výchovy dítěte se proto posuzovalo podle podmínek obsažených v § 32 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve spojení s § 4 odst. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., která provádí zákon o důchodovém pojištění (*prováděcí vyhláška*). Ženy naplnily podmínku výchovy dítěte pro nárok na starobní důchod, jestliže osobně pečovaly nebo pečovaly o dítě ve věku do dosažení zletilosti alespoň *po dobu deseti roků*. Pokud se však žena ujala výchovy dítěte po dosažení osmého roku jeho věku, pak splnila podmínku výchovy dítěte, jestliže osobně pečovala nebo pečovala o dítě ve věku *do dosažení zletilosti alespoň po dobu pěti roků*; to však neplatí, pokud žena před dosažením zletilosti dítěte přestala o dítě pečovat (§ 32 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění). Podle § 4 odst. 2 prováděcí vyhlášky se pak podmínka výchovy dítěte pro nárok ženy na starobní důchod považovala za splněnou, pečovala-li žena o nezletilé dítě (a) od jeho narození do jeho úmrtí, pokud dítě zemřelo po dosažení šesti měsíců věku, nebo (b) alespoň poslední tři roky před dosažením věku potřebného podle zákona pro vznik nároku na starobní důchod.

[18] Odůvodnění přijetí právní úpravy výchovného a společenský kontext změny právní úpravy plyne z pozměňovacího návrhu poslance J. Hamáčka (odůvodnění poslaneckého pozměňovacího návrhu č. 8828 ke sněmovnímu tisku č. 1230/1; 8. volební období PS, 2017-2021, www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=1230). Dle něj byla právní úprava přijata ze dvou důvodů: a) ocenění osob, které vychovaly dítě – nového pojištěnce, který bude dále přispívat k udržení průběžného důchodového systému, a b) kompenzace rozdílu mezi průměrnými důchody mužů a žen, tj. potřeby reflektovat skutečnost, že v případě žen má výchova dětí závažnější dopad na jejich pracovní kariéru – a tím i na konečnou výši důchodu.

[19] Krajský soud v napadeném rozsudku ve svém důsledku akcentoval druhý z právě uvedených důvodů a neshledal stěžovatelovo znevýhodnění v oblasti pracovního práva, které by vyvážilo znevýhodnění, jemuž musela čelit jeho manželka (především body 41, 42 a 52 napadeného rozsudku). Rovněž z rozhodnutí žalované je patrné, že považuje zásah do

pokračování

výdělnku či kariérního postupu za nutnou podmínku k přiznání výchovného. Nejvyšší správní soud se však s takovým výkladem neztotožňuje.

[20] Ze samotného pozměňovacího návrhu poslance J. Hamáčka se totiž podává, že prvotním důvodem pro přijetí zákonné úpravy výchovného bylo ocenění osob, které vychovaly dítě: „...*nebude se ani při posuzování nároku na zvýšení starobního důchodu za vychované dítě v individuálních případech zkoumat, zda prvotní důvod pro bonifikaci za výchovu byl naplněn, tedy zda společenský efekt v podobě přínosu nového pojištěnce do základního důchodového pojištění skutečně nastal*. Výchovné se tedy přizná i v případě, že dítě, jehož výchova má být hodnocena, zemřelo, není ekonomicky aktivní, popř. je ekonomicky aktivní mimo území ČR, nebo se odstěhovalo natrvalo do zahraničí. Rozhodné nebude ani to, zda výchova byla realizována na území ČR (resp. bývalého Československa) anebo ve smluvní či nesmluvní cizině.“

[21] Zavedení podmínky zásahu do pracovní kariéry by nepřipustně zúžilo okruh osob, kterým má výchovné skutečně náležet. Podmínka přitom nijak nevyplývá ze zákona a nelze ji dovodit ani z důvodové zprávy. Dovození takové podmínky by ve svém důsledku vedlo v některých případech až k neúnosným situacím, zejména z důvodu dokazování (ať už prokázání „nepovýšení“ v důsledku výchovy dětí či nemožnosti dále studovat), které by se pravděpodobně omezilo na pouhé srovnávání vyměřovacích základů z osobních důchodových listů pečujících osob. Rovněž s ohledem na rozmanité skutkové okolnosti a specifika jednotlivých povolání je takové kritérium nelogické a v konkrétních případech i nespravedlivé. Lze si totiž představit řadu reálných situací, kdy by takový výklad vedl k nepřiznání výchovného i u osob, které o dítě skutečně pečovaly v největším rozsahu, např. u prarodičů (ze zákona je zjevné, že je možná péče dalších osob, nejen rodičů) a například ani u některých podnikatelů se péče o dítě v jejich kariéře nemusí (v závislosti na řadě faktorů) formálně projevit.

[22] *Péče v největším rozsahu* se posuzuje od narození po nabytí zletilosti vychovávaného dítěte. Je proto nezbytné zohlednit výchovu a péči po celou dobu nezletilosti dítěte. V současnosti je stále spíše pravidlem než výjimkou, že ve většině případů bude o dítě v nízkém věku (do 3 let) skutečně pečovat především jeho matka, a bude tak (v tomto období) pečovat o dítě ve větším rozsahu než otec (byť soud nevylučuje, že tomu může být i naopak). Následně může být péče rodičů i rovnoměrná (rodiče se např. střídají v doprovázení do školy, kroužků aj.). V takovém případě by proto výchovné zcela logicky a v souladu se smyslem zákonné úpravy náleželo matce, která bude mít „náskok“ ve formě mateřské (rodičovské) dovolené. V životě však mohou nastat i takové situace, v jejichž důsledku přejde péče o dítě v pozdějším věku výhradně (rozvod či úmrtí matky) či převážně (starost matky o nemocné rodiče, kterou uváděl stěžovatel) na druhého rodiče. Pokud se tak stane a otec převezme péči o dítě např. v jeho 10 letech a zbylých 8 let bude o dítě výhradně pečovat, je zřejmé, že o dítě může pečovat v největším rozsahu ve smyslu shora citované zákonné úpravy.

[23] Nejvyšší správní soud nehodlá nikterak zpochybňovat mimořádnou náročnost péče o dítě v jeho nejranějším věku, k čemuž je třeba při posuzování celkové péče o ně přihlížet. Ve shora naznačeném případě by však výchovné mělo náležet otci, a to i v případě, že se tato péče nijak viditelně a kvantifikovatelně nepromítla do jeho pracovních či studijních možností. Opačný výklad by totiž vedl k závěru, že nárok na výchovné má ve skutečnosti pouze ten, kdo s dítětem zůstal na mateřské/rodičovské dovolené, a péče o dítě ve starším věku by byla *de facto* irelevantní. To však nebylo záměrem zákonodárce, který naopak vyžaduje posuzování péče od narození až po dosažení zletilosti. Právní úprava přitom váže

posuzování rozsahu péče na situaci, kdy dítě vychovávalo více osob, nikoli kdy více osob uplatnilo nárok, jak naznačuje stěžovatel. Jak uvedl již krajský soud, úmrtí jedné z pečujících osob automaticky nezakládá nárok druhé (či další) na přiznání výchovného (bod 50 napadeného rozsudku).

[24] Reálný život přináší rozličné příběhy a situace, které nelze řešit pomocí jednoduchých schémat a kritérií. Pokud by tak totiž orgány aplikující právo bezvýhradně činily, mohly by dospět k závěrům, které by byly v individuálních případech oprávněně považovány za zjevně nespravedlivé. Je namístě pečlivě hodnotit konkrétní okolnosti každého jednotlivého případu.

[25] Nelze proto vyloučit, že péči *v největším rozsahu* bude vykonávat i osoba, u které se péče v pracovní či studijní oblasti života nijak viditelně neprojeví. Uvedené se může týkat některých podnikatelů, osob samostatně výdělečně činných, prarodičů a také zaměstnanců pracujících například převážně v rámci tzv. *home office*. Rovněž u osob vykonávajících závislou práci totiž nelze *apriori* vyloučit domluvu se zaměstnavatelem či volnější pracovní režim, který ve svém důsledku nepovede k omezení výdělku, byť tyto osoby budou současně intenzivně pečovat o dítě. Krom toho není vyloučeno, že pečující osoby dosáhnou vyššího peněžního zisku bez ohledu na to, že právě pečují o dítě. Nepřiznání výchovného v těchto případech by bylo nespravedlivé, a především v rozporu se zákonem. Existence vyloučených dob pojištění, pokles příjmů či jiné zásahy do pracovní oblasti oproti obdobím, kdy péče poskytována nebyla, proto může představovat významnou indicii při zjišťování skutkového stavu. Jejich absenci však nelze považovat za rozhodnou překážku pro vznik nároku na výchovné podle čl. II zákona č. 323/2021 Sb.

[26] Žalovaná postavila svůj závěr o neprokázání splnění podmínek pro přiznání výchovného stěžovateli na existenci období, ve kterém stěžovatelova manželka nevykonávala z důvodu péče o děti žádnou výdělečnou činnost, a přihlédla ke společensky obecně přijímaným ustáleným zvyklostem v době výkonu péče. Na základě těchto důvodů měla za prokázané, že o děti pečovala v největším rozsahu jejich matka, a stěžovateli proto výchovné nenáleží. V rozhodnutí o námitkách žalovaná postavila svůj závěr o neprokázání splnění podmínek pro přiznání výchovného mimo jiné na svých evidenčních materiálech, ze kterých plynulo čerpání mateřské a rodičovské dovolené matkou dětí, po jejímž skončení se vrátila do zaměstnání na plný úvazek. Po dobu mateřské a rodičovské dovolené příjmy ze zaměstnání neměla. Stěžovatel naopak pracoval po celou dobu na plný úvazek a k poklesu jeho příjmů nedošlo. Jinými slovy považovala za rozhodné, že péče o děti se nijak negativně neprojevila na stěžovatelově výdělečné činnosti. Jak však Nejvyšší správní soud uzavřel již ve výše citovaném rozsudku, podmínku péče o dítě osobně v největším rozsahu (čl. II zákona č. 323/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění) může splnit i osoba, u které se tato péče v pracovní či studijní oblasti života nijak viditelně neprojeví například na omezení výdělku nebo kariérního růstu. Toto omezení může být v konkrétním případě vykládáno jako indicie svědčící o tom, který z rodičů o nezletilé dítě osobně pečoval v největším rozsahu, nikoliv však jako jedna ze zákonných podmínek pro přiznání tzv. výchovného.

[27] Lze proto shrnout, že právní závěr učiněný krajským soudem a žalovanou shledal Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů obdobně jako v citovaném rozsudku č. j. 10 Ads 271/2024-35 nezákonným.

pokračování

[28] V dalším řízení proto bude na žalované, aby s ohledem na závěry uvedené v tomto rozsudku přihlédla ke všem okolnostem nyní posuzovaného případu a řádně posoudila skutečný stav věci, tj. provedla odpovídající dokazování v souladu se zásadou materiální pravdy ve vztahu ke zjištění, zda stěžovatel o děti pečoval v největším rozsahu. K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že ve správním spise, který mu byl postoupen, se nenachází výzva k prokázání skutečností ze dne 9. 3. 2023, na kterou odkazuje žalovaná (str. 2 rozhodnutí o námitkách) a jejíž nezákonnost stěžovatel namítá. Nejvyšší správní soud její soulad se zákonem proto nemohl posoudit. Taktéž touto otázkou se tedy bude žalovaná zabývat v dalším řízení.

[29] Stěžovateli naopak nelze přisvědčit v jeho námitce nevypořádání se s důvodem nedostatečnosti čestných prohlášení dětí k odstranění pochybností o naplnění podmínek pro přiznání výchovného. Krajský soud se předloženými čestnými prohlášeními zabýval, dle jeho názoru však neprokazovala rozhodné skutečnosti. V řízení totiž nebyla zpochybňována stěžovatelova péče o děti, nýbrž to, zda ji vykonával v největším rozsahu (bod 52 napadeného rozsudku). Stěžovatelem předložená čestná prohlášení dětí se o rozsahu péče nezmiňují, nemohla proto sama o sobě prokázat splnění podmínek pro přiznání nároku na výchovné.

IV. Závěr a náklady řízení

[30] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a napadený rozsudek krajského soudu zrušil. Protože je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, musel by žalobě proti rozhodnutí žalované vyhovět a vrátit jí věc k dalšímu řízení. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl výrokem II současně o zrušení správního rozhodnutí a věc vrátil žalované k dalšímu řízení ve smyslu § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. za přiměřeného použití § 78 odst. 4 s. ř. s.

[31] Jelikož Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a současně rozhodnutí správního orgánu, je podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu.

[32] Podle § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení před soudem, které vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel měl ve věci plný úspěch, a proto má právo na náhradu nákladů řízení. O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl na základě skutečností zjevných ze spisů.

[33] V řízení před krajským soudem (a následně i před Nejvyšším správním soudem) byl stěžovatel osvobozen od soudních poplatků podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. O náhradu nákladů řízení před krajským soudem stěžovatel nežádal a ze spisu krajského soudu žádné neplynou.

[34] Za řízení před Nejvyšším správním soudem náleží stěžovateli podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2024, náhrada nákladů řízení za dva úkony právní služby [příprava a převzetí zastoupení a písemné podání nebo návrh ve věci samé (kasační stížnost)] ve výši 2 x 1 000 Kč (§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 advokátního tarifu), celkem tedy 2 000 Kč. K tomu stěžovateli náleží rovněž náhrada

hotových výdajů ve výši 300 Kč na jeden úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 600 Kč. Vzhledem k tomu, že stěžovatelův zástupce je plátcem DPH, zvyšuje se náhrada nákladů řízení o částku odpovídající této dani (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Za řízení před Nejvyšším správním soudem tedy stěžovateli náleží náhrada nákladů řízení ve výši 3 146 Kč, které je žalovaná povinna stěžovateli uhradit ve stanovené lhůtě.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. dubna 2025

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu